

Ngày nhận bài: 24/9/2026; Ngày thẩm định: 28/9/2026; Ngày duyệt đăng: 29/9/2026.

QUAN HỆ PHỐI HỢP GIỮA CÔNG AN CẤP XÃ VỚI LỰC LƯỢNG CẢNH SÁT PHÒNG CHÁY, CHỮA CHÁY VÀ CỨU NẠN, CỨU HỘ TRONG XÁC MINH, GIẢI QUYẾT VỤ CHÁY TẠI ĐỊA BÀN ĐÔ THỊ VÀ KHU CÔNG NGHIỆP

Trung úy PHẠM CHÍ LÂN

Khoa Nghiệp vụ cơ bản, Học viện Phòng cháy chữa cháy và Cứu nạn cứu hộ

*Tác giả liên hệ: Phạm Chí Lân (Email: lanphamppa2809@gmail.com)

Tóm tắt: Công an cấp xã với vị trí gần dân, sát cơ sở, là lực lượng có mặt sớm nhất khi xảy ra cháy, tai nạn, sự cố và là một trong những cơ quan có nhiệm vụ xác minh, giải quyết vụ cháy. Trên cơ sở quy định của pháp luật, bài viết phân tích thực trạng quan hệ phối hợp giữa Công an cấp xã với lực lượng Cảnh sát Phòng cháy, chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ trong xác minh, giải quyết vụ cháy, đặc biệt là những đặc thù đặt ra tại địa bàn đô thị và khu công nghiệp.

Từ khóa: Công an cấp xã, quan hệ phối hợp, khu công nghiệp, đô thị, xác minh, giải quyết vụ cháy.

Abstract: Operating closest to the people and at the grassroots level, the commune-level police force is among the first to arrive at the scene of fires, accidents, or incidents and is among the agencies tasked with verifying and handling fires. Based on legal regulations, this article analyzes the current state of coordination between commune-level police and Fire and Rescue Police in the verification and handling of fires, with particular emphasis on the specific characteristics and challenges present in urban areas and industrial zones.

Keywords: Commune-level Police, coordination, industrial zones, urban areas, verification and handling of fires.

1. Trong hệ thống tổ chức Công an nhân dân, quan hệ phối hợp giữa Công an cấp xã và lực lượng Cảnh sát Phòng cháy, chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ (PCCC và CNCH) trong xác minh, giải quyết vụ cháy là sự tương tác, hỗ trợ và hiệp đồng giữa lực lượng nắm địa bàn cơ sở với lực lượng nghiệp vụ chuyên trách, nhằm phát huy sức mạnh tổng hợp trong quản lý an ninh, trật tự và xử lý các vụ cháy, tai nạn, sự cố xảy ra. Hệ thống pháp luật Việt Nam hiện nay đã tạo lập hành lang pháp lý khá đồng bộ và chặt chẽ quy định về chức năng, nhiệm vụ cũng như cơ chế phối hợp giữa Công an cấp xã với lực lượng Cảnh sát PCCC và CNCH trong xác minh, giải quyết vụ cháy.

Luật PCCC và CNCH năm 2024 là văn bản pháp lý cao nhất trực tiếp điều chỉnh công tác này, khoản 3, Điều 6 quy định rõ trách nhiệm của cơ quan Công an hoặc Ủy ban nhân dân cấp xã khi nhận được tin báo cháy phải thông báo ngay cho lực lượng Cảnh sát PCCC và CNCH có thẩm quyền để giải quyết. Bên cạnh đó, Điều 6 Thông tư số 109/2025/TT-BCA ngày 20/11/2025 quy định về phân công trách nhiệm, quan hệ phối hợp, quy trình xác minh, giải quyết vụ cháy trong Công an nhân dân quy định Công an cấp xã: bảo vệ hiện trường, bảo vệ tài sản, bảo đảm an ninh, trật tự khu vực xảy ra cháy theo quy định; thu thập, ghi nhận các dấu vết, đồ vật, tài liệu tại hiện trường có

nguy cơ bị thay đổi, phá hủy (nếu có); xác định và lấy lời khai của người biết việc, người có liên quan, đối tượng nghi vấn gây ra cháy; thu thập thông tin, tài liệu có liên quan đến vụ cháy, dữ liệu camera giám sát của cơ quan, tổ chức, hộ gia đình, cá nhân liên quan đến vụ cháy (nếu có); phối hợp các lực lượng xác định sơ bộ thiệt hại về người, tài sản. Chủ trì xác minh, giải quyết vụ cháy theo thủ tục hành chính đối với vụ cháy không thuộc cơ sở thuộc diện quản lý về PCCC trên địa bàn quản lý theo phân cấp của Giám đốc Công an tỉnh, thành phố. Phối hợp xác minh, giải quyết vụ cháy do Cơ quan điều tra, cơ quan, đơn vị Cảnh sát PCCC và CNCH thụ lý khi có yêu cầu.

Phòng cháy, chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ là nhiệm vụ quan trọng trong công tác bảo đảm an ninh, trật tự, an toàn xã hội, có liên quan trực tiếp đến tính mạng, sức khỏe và tài sản của Nhà nước, tổ chức, cá nhân. Trong xác minh, giải quyết vụ cháy, Công an cấp xã, với vị trí gần dân, sát cơ sở, là lực lượng đầu tiên tiếp nhận tin báo, có mặt tại hiện trường sớm nhất phối hợp với lực lượng Cảnh sát PCCC và CNCH triển khai chữa cháy, CNCH. Do vậy, Công an cấp xã nắm bắt đầy đủ thông tin, cập nhật thông tin sớm nhất có ý nghĩa trong hoạt động xác minh, giải quyết vụ cháy theo quy định của Luật Tổ chức cơ quan điều tra hình sự và Thông tư số 109/2025/TT-BCA ngày 20/11/2025.

2. Trong bối cảnh đô thị hóa diễn ra nhanh chóng, xuất hiện nhiều loại hình công trình phức tạp cùng các khu công nghiệp tập trung mật độ hàng hóa cao, các nguy cơ sự cố cháy, tai nạn, sự cố xảy ra mang tính thảm họa gia tăng rõ rệt. Theo thống kê của Cục Cảnh sát PCCC và CNCH, 6 tháng đầu năm 2026, trên toàn quốc xảy ra 1.502 vụ cháy cơ sở, phương tiện giao thông cơ giới và hộ gia đình làm 49 người tử vong, 51 người bị thương, thiệt hại trực tiếp về tài sản hơn 574,45 tỷ đồng, đã xác minh, làm rõ 942/1.502 vụ, chiếm 62,72% tổng số vụ cháy xảy ra. Trong đó, Công an cấp xã tiếp nhận, xác minh, giải quyết theo thủ tục hành chính 753 vụ, chiếm 50,13% tổng số vụ cháy xảy ra, đã kết luận 508 vụ, còn 150 vụ, chiếm 19,92% tổng số vụ xác minh, giải quyết theo thẩm quyền;

Thực tiễn công tác PCCC và CNCH thời gian qua cho thấy, số vụ cháy tại các đô thị và khu công nghiệp có xu hướng gia tăng về số lượng, bên cạnh những vụ việc gây hậu quả nghiêm trọng tại các doanh nghiệp là các vụ cháy tại khu tập kết rác, nương cáp ngầm, cột điện... ảnh hưởng đến hoạt động sản xuất, kinh doanh của doanh nghiệp, hộ gia đình, trong đó, số vụ cháy thuộc thẩm quyền xác minh, giải quyết của Công an cấp xã ngày một tăng lên. Đặc biệt, tại các khu vực này có yêu cầu đặc thù về thông tin quần chúng nhân dân, người lao động do nơi đây tập trung đông người tạm cư, người lao động làm việc theo giờ, không đăng ký tạm trú, tạm vắng. Do đó, đòi hỏi phải làm rõ mối quan hệ phối hợp với lực lượng Cảnh sát PCCC và CNCH nhằm phát huy vai trò, năng lực của các bên trong việc nâng cao hiệu quả công tác này.

Kết quả khảo sát về trang bị phương tiện cho thấy, do cơ cấu lại tổ chức lực lượng theo chính quyền địa phương hai cấp nên Công an cấp xã chưa được trang bị và ly khám nghiệm hiện trường; chưa trang bị những phương tiện thiết yếu như: kính lúp, xẻng xúc..., còn thiếu một số thiết bị cơ bản như: máy ảnh, thước đo laze phục vụ công tác này. Lực lượng Cảnh sát PCCC và CNCH đã được trang bị phương tiện khám nghiệm hiện trường, có chuyên môn sâu về PCCC và CNCH... phục vụ kết luận nguyên nhân cháy. Trong khi đó, quan hệ phối hợp giữa Công an cấp xã và lực lượng Cảnh sát PCCC và CNCH còn một số hạn chế như: chưa có quy chế phối hợp cụ thể, chi tiết cho từng loại địa bàn, đặc biệt là địa bàn đô thị và khu công nghiệp; ranh giới nhiệm vụ giữa xác minh, giải quyết theo thẩm quyền do pháp luật quy định đôi khi chưa thực sự rõ ràng; cán bộ Công an cấp xã còn hạn chế về trang thiết bị, kiến thức PCCC và CNCH, đặc biệt áp dụng đối với cơ sở công nghiệp là nơi có yếu tố hóa chất, vật liệu đặc thù. Chính vì vậy, quan hệ phối hợp giữa Công an cấp xã với lực lượng Cảnh sát PCCC và CNCH trong xác minh, giải quyết vụ cháy tại địa bàn đô thị và khu công nghiệp cần được xem xét xuyên suốt từ giai đoạn tiếp nhận tin báo ban đầu, tổ chức chữa cháy, CNCH, bảo vệ hiện trường, trong đó mỗi giai đoạn đặt ra những yêu cầu, đặc thù riêng cần được làm rõ, cụ thể:

Phối hợp trong tiếp nhận, xử lý tin báo cháy ban đầu. Ngay khi tiếp nhận tin báo về vụ cháy, tai nạn, sự cố, Công an cấp xã phải thông tin kịp thời cho lực lượng Cảnh sát PCCC và CNCH có thẩm quyền để giải quyết. Các thông tin cần đầy đủ, chính xác, khách quan về loại chất cháy, khoảng cách ngăn cháy, nguồn nước, giao thông... bảo đảm việc triển khai chiến đấu có hiệu quả của lực lượng Cảnh sát PCCC và CNCH.

Phối hợp bảo vệ hiện trường và tổ chức chữa cháy, CNCH trước khi lực lượng chuyên trách đến. Tại địa bàn đô thị, mật độ giao thông cao, hạ tầng chật hẹp thường khiến xe chữa cháy, xe CNCH chuyên dụng gặp khó khăn khi tiếp cận hiện trường; tại khu công nghiệp, khoảng cách từ trụ sở lực lượng Cảnh sát PCCC và CNCH đến hiện trường thường xa hơn so với khu dân cư. Trong khi đó, Công an cấp xã có khoảng cách gần hơn đối với đối tượng xảy ra vụ việc, do vậy hoàn toàn có mặt sớm nhất để giải quyết vụ việc xảy ra.

Phối hợp huy động lực lượng, phương tiện PCCC và CNCH. Bên cạnh lực lượng Công an cấp xã và Cảnh sát PCCC và CNCH, việc xử lý vụ cháy tại đô thị và khu công nghiệp còn cần sự tham gia của lực lượng dân phòng, lực lượng tham gia bảo vệ an ninh, trật tự ở cơ sở, Đội PCCC và CNCH cơ sở của doanh nghiệp, cùng phương tiện chữa cháy, CNCH tại chỗ theo phương châm bốn tại chỗ, gồm chỉ huy tại chỗ, lực lượng tại chỗ, phương tiện tại chỗ và hậu cần tại chỗ. Do là đơn vị gần dân, nắm rõ, hiểu sâu về địa bàn nên có thể nhanh chóng huy động về lực lượng, phương tiện, thực hiện nhiệm vụ, nhất là với việc huy động lực lượng, phương tiện xe cẩu, xe xúc cũng như các phương tiện chuyên dụng khác.

Phối hợp xác minh, giải quyết vụ cháy, thu thập dấu vết, tài liệu ban đầu. Sau khi đám cháy được khống chế, dập tắt, công tác thu thập dấu vết, tài liệu, xác định thiệt hại là nhiệm vụ quan trọng, có ý nghĩa làm cơ sở xử lý theo quy định của pháp luật, kể cả xử lý hành chính hoặc chuyển hồ sơ để xem xét trách nhiệm hình sự nếu có dấu hiệu tội phạm. Đối với các vụ cháy cơ sở trong khu công nghiệp, việc xác minh còn phức tạp hơn do hiện

trường thường rộng nên đòi hỏi sự phối hợp chặt chẽ giữa Công an cấp xã, lực lượng Cảnh sát PCCC và CNCH với đại diện doanh nghiệp để cung cấp thông tin về chủng loại hàng hóa, quy trình sản xuất, hệ thống điện, máy móc tại khu vực xảy ra cháy làm cơ sở để xác định thiệt hại.

3. Từ những vấn đề đặt ra nêu trên, để nâng cao hiệu quả quan hệ phối hợp giữa Công an cấp xã với lực lượng Cảnh sát PCCC và CNCH trong xác minh, giải quyết vụ cháy tại địa bàn đô thị và khu công nghiệp, cần tập trung nghiên cứu, thực hiện một số nội dung cụ thể sau:

Một là, Công an tỉnh, thành phố cần ban hành quy chế phối hợp cụ thể trong xác minh, giải quyết vụ cháy, trong đó có quy định điều khoản riêng về quan hệ phối hợp giữa Công an cấp xã và lực lượng Cảnh sát PCCC và CNCH trong công tác PCCC và CNCH nói chung, xác minh, giải quyết vụ cháy nói riêng. Phần quy chế phối hợp xác minh, giải quyết vụ cháy cần quy định rõ trách nhiệm của Công an cấp xã trong từng giai đoạn xử lý vụ cháy: từ tiếp nhận, xác minh sơ bộ tin báo, thông tin ngay cho lực lượng Cảnh sát PCCC và CNCH qua tổng đài 114 và kênh liên lạc nội bộ; tổ chức lực lượng tại chỗ ứng cứu ban đầu, bảo vệ hiện trường, phân luồng giao thông; thu thập thông tin đánh giá mức độ thiệt hại sau khi đám cháy được dập tắt, giữ vai trò chủ trì xác minh, giải quyết vụ cháy theo thủ tục hành chính đến việc phối hợp xác minh nhân thân, thu thập lời khai người liên quan trong quá trình tham gia xác minh, giải quyết vụ cháy theo thủ tục tố giác, tin báo về tội phạm khi các cơ quan khác giữ vai trò chủ trì.

Hai là, phân định rõ ranh giới nhiệm vụ giữa xác minh ban đầu và điều tra nguyên nhân vụ cháy. Cần xác định rõ phạm vi công việc mà Công an cấp xã được thực hiện khi có mặt tại hiện trường vụ cháy, tai nạn, sự cố, bao gồm: bảo vệ nguyên trạng hiện trường, ghi nhận thông tin ban đầu, hỗ trợ xác minh nhân thân người bị nạn, người liên quan; đồng thời quy định rõ thẩm quyền chủ trì khám nghiệm hiện trường, xác định nguyên nhân cháy, nổ thuộc về Công an cấp xã, Cơ quan Cảnh sát PCCC và CNCH hay Cơ quan điều tra có thẩm quyền.

Ba là, tăng cường trang bị phương tiện và tập huấn nghiệp vụ xác minh, giải quyết vụ cháy cho Công an cấp xã. Cần trang bị cho Công an cấp xã, đặc biệt tại địa bàn có khu công nghiệp, khu đô thị tập trung đông dân cư, một số phương tiện bảo vệ hiện trường, phương tiện khám nghiệm hiện trường, phương tiện bảo quản dấu vết cháy... Trên cơ sở phương tiện đã trang bị và nhiệm vụ xác minh giải quyết vụ cháy, cần tổ chức tập huấn đảm bảo mỗi Công an cấp xã có từ 01 – 02 đồng chí điều tra viên có chuyên môn chuyên sâu về nghiệp vụ xác minh, giải quyết vụ cháy, đồng thời bồi dưỡng cho cán bộ, chiến sĩ thuộc Công an cấp xã chuyên môn về nghiệp vụ bảo vệ hiện trường, nhất là phát hiện, thu thập, bảo quản dấu vết cháy.

Bốn là, thiết lập cơ chế phối hợp đặc thù với chủ đầu tư hạ tầng và doanh nghiệp trong khu công nghiệp, khu dân cư, đẩy mạnh ứng dụng công nghệ trong kết nối, chia sẻ thông tin phục vụ công tác phối hợp. Cần nghiên cứu xây dựng, kết nối hệ thống truyền tin báo cháy giữa Công an cấp xã với Trung tâm thông tin chỉ huy của lực lượng Cảnh sát PCCC và CNCH, tích hợp dữ liệu về vị trí, đặc điểm các cơ sở trọng điểm về PCCC và CNCH trên địa bàn, nhất là các nhà xưởng, kho hàng trong khu công nghiệp. Việc kết nối không chỉ góp phần nâng cao hiệu quả quan hệ phối hợp giữa Công an cấp xã và lực lượng Cảnh sát PCCC và CNCH, mà còn góp phần hạn chế thiệt hại về người và tài sản do cháy, nổ gây ra, đáp ứng yêu cầu bảo đảm an ninh, trật tự, an toàn xã hội tại địa bàn đô thị và khu công nghiệp trong tình hình mới bởi giảm đáng kể thời gian tiếp nhận thông tin đồng nghĩa giảm thời gian cháy tự do của đám cháy.

Quan hệ phối hợp giữa Công an cấp xã với lực lượng Cảnh sát PCCC và CNCH là một trong những yếu tố quyết định hiệu quả xử lý vụ cháy, tai nạn, sự cố, đặc biệt tại địa bàn đô thị và khu công nghiệp - nơi tính chất vụ việc xảy ra thường phức tạp, nguy cơ thiệt hại lớn. Bên cạnh đó, việc nâng cao chất lượng quan hệ phối hợp không chỉ góp phần nâng cao hiệu quả công tác chữa cháy, CNCH mà còn tạo cơ sở để tăng cường hiệu quả quản lý nhà nước về PCCC, CNCH trên địa bàn, phát huy vai trò của Công an cấp xã trong

công tác nắm tình hình, phòng ngừa từ sớm, từ xa các nguy cơ cháy, tai nạn, sự cố xảy ra.■

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Bộ trưởng Bộ Công an (2024), *Thông tư số 109/2025/TT-BCA ngày 20/11/2025 quy định về phân công trách nhiệm, quan hệ phối hợp, quy trình xác minh, giải quyết vụ cháy trong Công an nhân dân*, Hà Nội.
2. Cục Cảnh sát PCCC và CNCH (2026), *Báo cáo sơ kết 6 tháng đầu năm 2026 của lực lượng Cảnh sát PCCC và CNCH*, Hà Nội.
3. Quốc hội (2024), *Luật PCCC và CNCH*, Hà Nội.